

P6_TA(2006)0073

Aktsiaseltside asutamine ja nende kapital *I**

Euroopa Parlamendi õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 77/91/EMÜ aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise osas (KOM(2004)0730 – C6-0169/2004 – 2004/0256(COD))

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2004)0730)¹;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 44 lõiget 1, mille alusel komisjon Euroopa Parlamendile ettepaneku esitas (C6-0169/2004);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ja majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust (A6-0050/2006),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil asi uuesti Euroopa Parlamenti saata, kui ta kavatseb ettepanekut oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

¹ ELTs seni avaldamata.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 14. märtsil 2006 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/.../EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 77/91/EMÜ aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 44 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni *ettepanekut*,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,²

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud *korras*³

ning arvestades järgmist:

- (1) Teises nõukogu 13. detsembri 1976. aasta direktiivis 77/91/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmisega, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks⁴, on sätestatud nõuded mitmele kapitaliga seotud meetmele, mida need äriühingud võtavad.
- (2) Oma 21. mai 2003. aasta teatises nõukogule ja Euroopa Parlamendile "Äriühinguõiguse ajakohastamine ja äriühingute juhtimise parandamine Euroopa Liidus – plaan liikuda edasi"⁵ teeb komisjon järelduse, et direktiivi 77/91/EMÜ lihtsustamine **ja ajakohastamine** aitaks märkimisväärselt kaasa äritegevuse tõhususe ja konkurentsivõime suurendamisele, ilma et vähendaks aktsionäridele ja võlausaldajatele pakutavat kaitset. ***Nimetatud eesmärgid on esmatähtsad, kuid ei mõjuta vajadust alustada viivitamata aktsiaseltsi võlausaldajate ja aktsionäride huve piisavalt kaitsvate kapitali säilitamise korra alternatiivide teostatavuse üldist uurimist.***
- (3) Liikmesriikidel peaks olema võimalus lubada aktsiakapitali mitterahaliste sissemaksete tegemist, ilma et aktsiaseltsid peaksid juhtudel, kui sellise sissemakse väärtuse hindamiseks on olemas selge hindamisalus, kasutama spetsiaalset ekspertarvamust.

² ELT C 294, 25.11.2005, lk 1.

³ Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2006. aasta seisukoht.

⁴ EÜTL 26, 31.1.1977, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁵ KOM(2003)0284.

Sellegipoolest tuleks tagada vähemusaktsionäride õigus nõuda sellist hindamist.

- (4) Aktsiaseltsidel peaks olema lubatud omandada oma aktsiaid aktsiaseltsi reservkapitali ületavas ulatuses ja tuleks pikendada perioodi, milleks üldkoosolek võib anda loa aktsiate omandamiseks, et suurendada aktsiaseltside tegevuse paindlikkust ja vähendada nende halduskoormust, sest nad peavad kiiresti reageerima turu arengutele, mis mõjutavad nende aktsiate hinda.
- (5) ***Liikmesriikidel peaks olema võimalus lubada aktsiaseltsidel*** anda finantsabi nende aktsiate omandamiseks kolmanda isiku poolt aktsiaseltsi reservkapitali ületavas ulatuses, et suurendada paindlikkust aktsiaseltside aktsiakapitali omandistruktuuri muutuste osas. Selle võimalusega seoses ***peaksid kehtima*** tagatiskohustused, ***võttes arvesse käesoleva direktiivi eesmärki kaitsta*** nii aktsionäre kui ka kolmandaid ***isikuid***.
- (6) ***Võlausaldajate*** standardiseeritud kaitse edendamiseks kõikides liikmesriikides peaksid võlausaldajad saama teatavatel tingimustel algetada kohtu- või haldusmenetlust, kui nende nõuete täitmine on aktsiaseltsi aktsiakapitali vähendamise tagajärjel ***ohus***.
- (7) ***Turu*** kuritarvitamise ärahoidmise tagamiseks peaksid liikmesriigid käesoleva direktiivi rakendamisel arvestama seda, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivis 2003/6/EÜ siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta⁶ ja komisjoni 29. aprilli 2004. aasta direktiivis 2004/72/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses tunnustatud turutavadega, siseteabe määratlemisega kauba tuletisinstrumentide puhul, insaiderite nimekirjade koostamisega, juhtide tehingutest teatamisega ja kahtlastest tehingutest teatamisega⁷ ning komisjoni 22. detsembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 2273/2003, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses tagasiostuprogrammidele ja finantsinstrumentide stabiliseerimisele ettenähtud eranditega⁸.
- (8) Seetõttu tuleks direktiivi 77/91/EMÜ vastavalt muuta.
- (9) ***Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe⁹ punktiga 34*** julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja ühenduse huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning need avalikustama,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

⁶ ELT L 96, 12.4.2003, lk 16.

⁷ ELT L 162, 30.4.2004, lk 70.

⁸ ELT L 336, 23.12.2003, lk 33.

⁹ ***ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.***

Artikkel 1

Direktiivi 77/91/EMÜ muudetakse järgmiselt:

1) **Artikli 1 lõike 1 kahekümne esimene taane asendatakse järgmisega:**

"– Ungaris:

***nyilvánosan működő részvénytársaság*".**

2) Lisatakse järgmised artiklid 10a ja 10b:

"Artikkel 10a

1. Liikmesriigid võivad otsustada, et ei kohalda artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3, kui haldus- või juhtorgani otsuse kohaselt tehakse mitterahaline sissemakse siirdväärtpaberite näol, nagu need on määratletud *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta** artikli 4 lõike 1 punktis 18 ***või rahaturu instrumentide näol, nagu need on määratletud nimetatud direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis 19***, ja kui neid väärtpabereid ***või rahaturu instrumente*** hinnatakse kaalutud keskmise hinna alusel, millega on nendega kaubeldud ühel või mitmel reguleeritud turul, nagu see on määratletud nimetatud direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis 14, ***siseriiklike õigusaktidega määratava piisavalt pika ajavahemiku*** jooksul enne vastava mitterahalise sissemakse tegemist.

Kui seda hinda on siiski mõjutanud erakorralised asjaolud, mis muudaksid märkimisväärselt vara väärtust sissemakse tegemise päeval, ***kaasa arvatud olukordades, kus selliste vabalt kaubeldavate väärtpaberite või rahaturu instrumentide turg on likviidsuse kaotanud, tuleb haldus- või juhtorgani algatusel ja vastutusel läbi viia uus hindamine. Eespool nimetatud uue hindamise suhtes*** kohaldatakse artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3.

2. Liikmesriigid võivad otsustada, et ei kohalda artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3, kui haldus- või juhtorgani otsuse kohaselt tehakse mitterahaline sissemakse varaga, ***välja arvatud lõikes 1 osutatud vabalt kaubeldavate väärtpaberite ja rahaturu instrumentidega***, mille õiglast väärtust on juba hinnanud tunnustatud sõltumatu ekspert, ja kui on täidetud järgmised ***tingimused***:

- a) ***õiglane*** väärtus määratakse kuupäevaks, millest ei ole vara sissemaksena kasutamise kuupäevani jäänud rohkem kui ***6 kuud***;

- b) hindamine on viidud läbi vastavalt liikmesriigis üldtunnustatud hindamisstandarditele ja -põhimõtetele, mida sissemaksena kasutatava vara puhul kohaldatakse.

Uute oluliste asjaolude ilmnemisel, mis muudaksid märkimisväärselt vara **õiglast** väärtust selle sissemaksena tasumise kuupäeval, tuleb haldus- või juhtorgani algatusel ja vastutusel läbi viia uus **hindamine**. **Eespool nimetatud uue hindamise suhtes kohaldatakse artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3.**

Nimetatud uue hinnangu puudumisel võivad **üks või mitu aktsionäri**, kellele kuulub **aktsiakapitali suurendamist käsitleva otsuse tegemise päeval** kokku vähemalt 5% märgitud **aktsiakapitalist**, **nõuda** hindamist sõltumatu eksperdi poolt, ning sel juhul kohaldatakse artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3. **Selline/sellised aktsionär(id) võib/võivad nõudmise esitada kuni vara sissemaksena tasumise kuupäevani, tingimusel, et nõudmise esitamise päeval kuulub kõnealus(t)ele aktsionäri(de)le endiselt kokku vähemalt 5% äriühingu märgitud aktsiakapitalist nagu aktsiakapitali suurendamist käsitleva otsuse tegemise päeval.**

3. Liikmesriigid võivad otsustada, et ei kohalda artikli 10 lõikeid 1, 2 ja 3, kui haldus- või juhtorgani otsuse kohaselt tehakse mitterahaline sissemakse varaga, **välja arvatud lõikes 1 osutatud vabalt kaubeldavate väärtpaberite ja rahaturu instrumentidega**, mille **õiglase** väärtus tuletatakse eelmise majandusaasta kohustuslikes aruannetes kajastatud konkreetse vara põhjal, tingimusel, **et kohustuslikke aruandeid** on auditeeritud kooskõlas **nõukogu 10. aprilli 1984. aasta direktiiviga 84/253/EMÜ, mis käsitleb raamatupidamisdokumentide seadusjärgse auditeerimise eest vastutavate isikute tunnustamist** ^{**}.

Lõike 2 teist ja kolmandat lõiku kohaldatakse mutatis mutandis.

Artikkel 10b

1. Kui artiklis 10a viidatud mitterahaline sissemakse tehakse ilma **artikli 10 lõigetes 1, 2 ja 3 viidatud** eksperdi **aruandeta**, **avaldatakse** lisaks artikli 3 punktis h sätestatud nõuetele **ja ühe kuu jooksul pärast sissemakse tegemise kuupäeva avaldus**, mis sisaldab järgmist:
- a) kõnealuse mitterahalise sissemakse kirjeldus;
 - b) **selle väärtus**, sellise hinnangu allikas **ning, kui see on asjakohane, hindamismeetod**;
 - c) seletus selle kohta, kas saadud väärtused vastavad vähemalt nende eest

välja lastavate aktsiate arvule ja nimiväärtusele või kui nimiväärtus puudub, siis nende arvestuslikule nimiväärtusele ning, kui see on asjakohane, ülekursile;

- d) seletus selle kohta, *et* algse hindamisega võrreldes *ei ole* ilmnenud uusi olulisi *asjaolusid*.

See *avaldamine toimub iga liikmesriigi õigusaktidega ettenähtud korras ja vastavalt direktiivi 68/151/EMÜ artiklile 3.*

2. *Kui mitterahalist sissemakset soovitakse teha ilma artikli 10 lõigetes 1, 2 ja 3 viidatud eksperdi aruandeta artikli 25 lõike 2 alusel kavandatava kapitali suurendamise kohta, avaldatakse kapitali suurendamise otsuse tegemise kuupäeva ja lõikes 1 nimetatud teavet sisaldav teadaanne iga liikmesriigi seadustega ettenähtud korras ja kooskõlas direktiivi 68/151/EMÜ artikliga 3 enne vara kasutamist mitterahalise sissemaksena. Sellisel juhul piirdub lõike 1 alusel tehtav avaldus kinnitusega, et pärast eespool nimetatud teadaande avaldamist ei ole ilmnenud uusi olulisi asjaolusid.*
3. Iga liikmesriik *näeb ette piisavad tagatised artiklis 10a ja käesolevas artiklis sätestatud nõuete täitmiseks, kui mitterahaline sissemaks tehakse ilma artikli 10 lõigetes 1, 2 ja 3 viidatud eksperdi aruandeta.*

* ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

** EÜT L 126, 12.5.1984, lk 20."

- 3) Artikli 11 lõike 1 esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

- a) sõnad "artikkel 10" asendatakse sõnadega "artikli 10 lõiked 1, 2 ja 3";
- b) lisatakse järgmine lause:

"Artikleid 10a ja 10b kohaldatakse *mutatis mutandis*."

- 4) Artikli 19 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. *Ilma et see piiraks kõikide samas seisundis olevate aktsionäride võrdset kohtlemist ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/6/EÜ (siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta) kohaldamist*, võidakse liikmesriigi õigusaktidega lubada kas äriühingul endal või oma nimel, kuid äriühingu huvides tegutseva kolmanda isiku kaudu omandada oma aktsiaid. Ulatuses, milles sellised omandamised on lubatud, kehtestavad liikmesriigid neile järgmised tingimused:*

- a) *loa annab* üldkoosolek, kes määrab selliste omandamiste korra ja tingimused ning

eelkõige omandatavate aktsiate suurima arvu, loa kehtivuse aja, **mille maksimaalne pikkus määratakse siseriiklike õigusaktidega, kuid** mis ei tohi ületada 5 aastat, ning tasulise omandamise korral maksimum- ja miinimumtasu. Haldus- või juhtorganite liikmed on kohustatud tagama, et iga seadusliku omandamise ajal järgitakse punktides **b ja c märgitud** tingimusi;

- b) omandamised, kaasa arvatud eelnevalt äriühingu omandatud ja talle kuuluvad aktsiad ning oma nimel, kuid äriühingu huvides tegutseva isiku omandatud aktsiad, ei tohi põhjustada netovara vähenemist alla artikli 15 lõike 1 **punktides a ja b** mainitud summa;
- c) tehingus võib kasutada ainult aktsiaid, mille eest sissemakse on täielikult **tehtud**.

Lisaks võivad **liikmesriigid** kehtestada esimeses lõikes määratletud omandamiste suhtes **mis tahes järgmised tingimused**:

- *et omandatud aktsiate, kaasa arvatud eelnevalt omandatud ja äriühingule kuuluvad aktsiad ning oma nimel, kuid äriühingu huvides tegutseva isiku kaudu omandatud aktsiate nimiväärtus või nimiväärtuse puudumisel arvestuslik nimiväärtus ei tohi ületada liikmesriikide määratavat piiri. See piir ei tohi olla alla 10% märgitud aktsiakapitalist;*
- *et äriühingule oma aktsiate omandamiseks esimese lõigu tähenduses antav luba, omandatavate aktsiate suurim arv, omandamise loa kehtivuse aeg või maksimum- või miinimumtasu suurus sätestatakse äriühingu põhikirjas või asutamislepingus;*
- *et äriühing täidab teatavaid aruandlus- ja teatamisnõudeid;*
- *et teatavatelt liikmesriikide määratud äriühingutelt võidakse nõuda omandatud aktsiate tühistamist tingimusel, et tühistatud aktsiate nominaalväärtusega võrdne summa lisatakse reservile, mida ei tohi aktsionäridele jaotada muidu kui aktsiakapitali vähendamise korral; seda saab kasutada ainult märgitud aktsiakapitali suurendamiseks fondi emissiooni teel;*
- *et omandamine ei tohi kahjustada võlausaldajate nõuete rahuldamist.*

* ELT L 96, 12.4.2003, lk 16."

5) Artikli 20 lõikes 3 asendatakse sõnad "artikli 15 lõike 1 punktis a" sõnadega "artikli 15 lõike 1 punktides a ja b".

6) Artikli 23 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. Kui liikmesriigi õigusaktide kohaselt võib äriühing, silmas pidades oma aktsiate

omandamist kolmanda isiku poolt, *kas otseselt või kaudselt* teha ettemakseid *või* anda laene *või tagatise, kehtivad selliste* tehingute suhtes teises kuni viiendas lõigus sätestatud tingimused.

Tehingud peavad toimuma haldus- või *juhtorgani vastutusel* õiglastel turutingimustel, eelkõige seoses *äriühingu poolt saadava intressiga ning äriühingule esimeses lõigus* viidatud laenude ja ettemaksete eest *antava tagatisega*. Kolmanda isiku *või mitmepoolsete tehingute puhul iga tehinguosalise* krediidiseisundit peab olema nõuetekohaselt *uuritud*.

Haldus- või juhtorgan peab küsima tehingutele üldkoosoleku eelnevat heakskiitu, ning sel juhul tegutseb üldkoosolek kooskõlas artiklis 40 sätestatud kvoorumi- ja häälteenamusnõuetega. Haldus- või juhtorgan peab esitama üldkoosolekule kirjaliku aruande, milles sisalduvad tehingu põhjused, aktsiaseltsi huvi sellise tehingu sooritamise vastu, tehingu sooritamise tingimused, tehinguga äriühingu likviidsusele ja maksevõimele kaasnevad riskid ning hind, millega kolmas isik aktsiad omandab. See aruanne tuleb vastavalt direktiivi 68/151/EMÜ artiklile 3 esitada registrisse avaldamiseks.

Kolmandatele isikutele antava finantsabi kogusumma ei tohi *mingil hetkel tuua kaasa* netovara *vähendamist* alla artikli 15 lõike 1 *punktides a ja b* määratletud summa, *võttes arvesse samuti mis tahes netovara vähendamisi äriühingu oma aktsiate omandamise kaudu äriühingu enda poolt või äriühingu huvides kooskõlas artikli 19 lõikega 1. Äriühing lisab bilansi passiva poolele finantsabi kogusummaga võrdse suurusega jaotamisele mittekuuluva reservi.*

Kui kolmas isik omandab äriühingult *finantsabi saades* äriühingu oma aktsiaid artikli 19 lõike 1 tähenduses või *märgib* märgitud aktsiakapitali suurendamise käigus välja lastud aktsiaid, peab see omandamine või *märkimine* toimuma õiglase hinna *eest*."

7) Lisatakse järgmine artikkel **23a**:

"Artikkel 23a

Juhtudel, kui artikli 23 lõikes 1 viidatud tehingu pooleks oleva äriühingu haldus- või juhtorgani üksikliikmed või nõukogu *13. juuni 1983. aasta* direktiivi 83/349/EMÜ, *mis käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid** tähenduses emaettevõtja haldus- või juhtorgani üksikliikmed või selline emaettevõtja ise või oma nimel, kuid selliste organite liikmete või sellise ettevõtja huvides tegutsevad üksikisikud on sellise tehingu teiseks pooleks, kindlustavad liikmesriigid piisavate tagatiskohustuste abil, et selline tehing ei läheks vastuollu äriühingu huvidega.

* EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/51/EÜ (ELT L 178, 17.7.2003, lk 16)."

8) Artikli 27 lõike 2 teine lõige asendatakse järgmisega:

"Kohaldatakse artikli 10 lõikeid 2 ja 3 ning artikleid 10a ja **10b.**"

9) **Artikli** 32 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. *Aktsiakapitali* vähendamise puhul on vähemalt võlausaldajail, kelle nõuded eelnevad vähendamisotsuse avaldamisele, vähemalt õigus saada tagatis nõuete kohta, mis otsuse avaldamise kuupäevaks pole rahuldatud. Liikmesriigid võivad jätta sellise õiguse arvestamata vaid juhul, kui võlausaldajal on piisavad tagatised, või kui need tagatised ei ole vajalikud äriühingu vara silmas pidades.

Liikmesriigid sätestavad esimeses lõigus kehtestatud õiguse kasutamise. Liikmesriigid tagavad igal juhul, et võlausaldajatel oleks lubatud taotleda kohaselt haldus- või kohtuorganilt piisavaid tagatise, kui nad suudavad usutavalt näidata, et märgitud aktsiakapitali vähenemise tõttu on nende nõuete rahuldamine ohus ja et äriühingult ei ole saadud piisavaid **tagatise.**"

10) **Artikli** 41 lõige 1 asendatakse järgmisega:

"1. Liikmesriigid võivad artikli 9 lõikest 1, artikli 19 lõike 1 punktist a ning artiklitest 25, 26 ja 29 kõrvale kalduda ulatuses, mis on vajalik võtmaks vastu või kohaldamaks sätteid, et ergutada töötajaid või teisi siseriikliku õigusega määratletud isikute rühmi osalema äriühingute kapitalis."

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid **hiljemalt ...*.**

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

* **18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.**

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja